

สิทธิแรงงาน

พศ.เวลิงบวชัย กรุณุญชบงค์

คณบดีบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

สิทธิแรงงาน นั้นถือเป็นสิทธิมนุษยชนที่สำคัญมาก โดยจะเห็นได้ว่ามีปัญหาการถูกกดขี่ข่มเหง สิทธิแรงงานขั้นพื้นฐานได้ถูกละเมิด มีการเอารัดเอาเปรียบแรงงานอย่างเป็นระบบ ผู้ใช้แรงงานจำนวนมากทั่วโลกไม่ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่ทำ ไม่ได้รับค่าจ้างที่สามารถให้แรงงานและครอบครัวดำรงชีวิตได้อย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งการที่แรงงานถูกละเมิดสิทธิแรงงานขั้นพื้นฐานดังกล่าวส่งผลให้สิทธิมนุษยชนของแรงงานด้านอื่นๆ ต้องถูกกระทบ หรือจำกัดไปโดยปริยาย

ยิ่งไปกว่านั้นในสภาพโลกที่ไร้พรมแดนในปัจจุบันทำให้ความต้องการแข่งขันทางการค้าในตลาดโลกนั้นสูงขึ้นโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการส่งเสริมการเปิดเสรีการค้าและพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ซึ่งมีการขยายตัวอย่างมากในประเทศกำลังพัฒนาทำให้เกิดการละเมิดสิทธิแรงงานขั้นต่ำอย่างเป็นระบบ เพื่อที่ช่วยลดต้นทุนเชิงพาณิชย์ เพื่อเป็นการดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนและเพื่อแข่งขันกับประเทศอื่น เมื่อทุกประเทศปฏิบัติตามแนวความคิดดังกล่าว ก็มุ่งที่จะลดต้นทุนการผลิตโดยการลดระดับมาตรฐานแรงงานให้ต่ำกว่าประเทศอื่น ซึ่งหากไม่มีการควบคุม ก็จะทำให้มาตรฐานแรงงานทั่วโลกเสียไปในที่สุด

นอกจากการคุ้มครองสิทธิของแรงงานที่เป็นพลเมืองของประเทศนั้นเองแล้ว กลุ่มแรงงานข้ามชาติก็เป็นแรงงานกลุ่มที่มีความเสี่ยงมาก โดยเฉพาะในปี ค.ศ.2015 ที่จะมีการรวมตัวกันของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ควรจะได้รับความสนใจต่อการปกป้องสิทธิในระดับนานาชาติเช่นเดียวกัน เนื่องจากกฎหมายภายในประเทศส่วนใหญ่ยังไม่สามารถคุ้มครองสิทธิแรงงานข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สืบเนื่องจากสถานการณ์การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและทัศนคติของพลเมืองในประเทศนั้นๆ ไม่เอื้ออำนวยต่อการคุ้มครองสิทธิของพวกเขา ทั้งนี้เนื่องจากแรงงานข้ามชาติ เป็นแรงงานกลุ่มที่ถูกละเมิดสิทธิด้านต่างๆ อันเนื่องมาจากสถานะความเป็นผู้มาใหม่ หรือคนนอก ของพวกเขา โดยเฉพาะการที่แรงงานข้ามชาติเหล่านี้

นั้นมีเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมที่ต่างไปจากประชาชนในประเทศที่ตนเดินทางเข้ามาค้าแรงงาน ซึ่งหากขาดการตรวจสอบหรือกดดันจากประชาคมโลกแล้ว สิทธิแรงงานข้ามชาติในประเทศผู้รับก็อาจไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างที่ควรจะเป็น

สำหรับประเทศไทยนั้นกฎหมายในประเทศส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้มีการอนุวัติตามกฎหมายและข้อผูกพันระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือเข้าผูกพัน ซึ่งก็เป็นส่วนช่วยให้การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก

ความหมายของแรงงานข้ามชาติ

ความหมายของแรงงานข้ามชาติโดยทั่วไป หมายถึงบุคคลผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทย แต่ก็มีผู้ให้ความหมายที่แตกต่างกันไปทั้งในแง่กฎหมายและในทางวิชาการ

สำหรับองค์การสหประชาชาติได้มีการกำหนดความหมายแรงงานข้ามชาติในอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของบรรดาแรงงานข้ามชาติ **“บุคคลซึ่งจะถูกว่าจ้างให้ทำงาน กำลังถูกว่าจ้าง หรือเคยถูกว่าจ้างทำงาน โดยได้รับค่าตอบแทนในรัฐที่ตนไม่ได้เป็นคนของชาตินั้น”**

ประเภทของแรงงานข้ามชาติ

แรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยอาจจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แรงงานข้ามชาติที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมาย และแรงงานข้ามชาติที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ประเภทที่ 1 แรงงานข้ามชาติที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมาย (Legal Migrant Worker) มีอยู่ด้วยกัน 4 ประเภท ได้แก่

1.1 ประเภทตลอดชีพ คือ แรงงานข้ามชาติที่ได้เข้ามาทำงานในประเทศไทยก่อนวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2515 เนื่องจาก ณ ขณะนั้นประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยแรงงานข้ามชาติ เพราะฉะนั้น

ภายหลังจากการประกาศใช้กฎหมายแรงงานข้ามชาติแล้ว จึงถือให้แรงงานประเภทนี้ได้รับใบอนุญาตทำงานตลอดชีพ

1.2 ประเภทชั่วคราว คือ แรงงานข้ามชาติที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานเป็นการชั่วคราว เหตุผลของการเข้าทำงานในประเทศไทยของแรงงานข้ามชาติประเภทนี้ คือ ความแตกต่างของเศรษฐกิจและค่าแรงของประเทศไทยกับประเทศบ้านเกิดของแรงงานเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยซึ่งการเข้ามาทำงานในประเทศไทยอาจทำให้ได้รับค่าตอบแทนมากกว่าการทำงานในประเทศบ้านเกิดของแรงงานข้ามชาติและปัจจัยจากการขาดแคลนแรงงานบางประเภทในประเทศไทยเอง โดยทั่วไปจะออกใบอนุญาตทำงานชั่วคราวเป็นเวลา 2 ปี หากหมดอายุลงแล้ว สามารถยื่นเรื่องขอต่ออายุได้

1.3 ประเภทส่งเสริมการลงทุน (BOI) ใบอนุญาตประเภทนี้อาจเรียกอย่างย่อได้ว่า ใบอนุญาตประเภทส่งเสริมการลงทุน เหตุผลของการเข้าทำงานของแรงงานข้ามชาติประเภทนี้ ก็เนื่องมาจากนักลงทุนต่างชาติและบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนประกอบกิจการภายในประเทศไทยตามนโยบายส่งเสริมและเชื้อเชิญการลงทุนของรัฐบาลไทยมักต้องการใช้แรงงานที่หาได้ยากในประเทศไทยในการเริ่มต้นและดำเนินกิจการ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วแรงงานข้ามชาติที่ได้รับอนุญาตทำงานประเภทนี้มักเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือแรงงานประเภทที่มีฝีมือ ซึ่งเคยทำงานอยู่แล้วในบริษัทแม่ของบริษัทข้ามชาติซึ่งมาลงทุนในประเทศไทย โดยส่วนใหญ่มักประกอบอาชีพเป็นกรรมการ ผู้จัดการ วิศวกร ผู้เชี่ยวชาญการผลิต ครู อาจารย์ เหตุที่บริษัทข้ามชาติเหล่านี้ไม่จ้างคนไทยก็เนื่องมาจากเหตุผลทั้งของความต้องการของบริษัทข้ามชาติเองและบริษัทเหล่านี้ต้องการคนที่มีความสามารถสูง พูดภาษาอื่นๆ ได้ หรือต้องการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น

1.4 ประเภทที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 13 ของพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551 ได้แก่ แรงงานข้ามชาติที่ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ แรงงานข้ามชาติที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและอยู่ในระหว่างรอการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร แรงงานข้ามชาติที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยและแรงงานข้ามชาติโดยผลของการถูกถอนสัญชาติ

อ่าน ต่อฉบับหน้า

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
Thai-Nichi Institute of Technology
泰日工業大学

สำราญนัคคิด พอลิเทคนิคปฏิกิริยา สร้างนวัตกรรมด้วยหัวใจนวัตกรรม

สถาบันอุดมศึกษานิติไทย สโตร์ญี่ปุ่น แบบ MONOZUKURI

www.tni.ac.th

เปิดรับสมัคร
นักศึกษา ระดับ ป.โท

คณะวิศวกรรมศาสตร์

- สาขาเทคโนโลยีวิศวกรรม (M.Eng. - MET)

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

- สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (M.Sc. - MIT)

คณะบริหารธุรกิจ

- สาขาการจัดการอุตสาหกรรม (M.B.A. - MIM)

- สาขาการจัดการวิสาหกิจสำหรับผู้บริหาร (M.B.A. - EEM)

สมัครได้ตั้งแต่วันที่ - 4 พฤษภาคม 2556

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เลขที่ 177/1 ถนนพัฒนาการ (ระหว่าง ช.37 - 39) แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กทม. 10250 Tel: 02-763-2601-5